

Stadskanaal, 12 februari 2025

Onderwerp: bijdrage Omgevingsdienst Groningen aan regionaal interventie team (RIT) Groninger gemeenten

Geachte leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur,

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Ondermijning tast de beoogde en legale werking van de samenleving aan, dankzij groepen die gericht zijn op illegaal gewin, die stelselmatig delicten plegen en deze delicten met geweld of corruptie afschermen. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit loont te vaak en leidt tot bewegingen van de onderwereld naar de bovenwereld. Het raakt aan allerlei verschillende thema's en uit zich in diverse groepen in de samenleving. Ondermijning raakt ook diverse milieuthema's en vormt voor inwoners en ondernemers een bedreiging voor een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Groningse praktijken en Ondermijning in het Ommeland

De rapporten Groningse praktijken (2022) en Ondermijning in het Ommeland (2023) van dr. Edward van der Torre en prof. dr. Pieter Tops geven een helder en gefundeerd beeld van (de verschijningsvormen van) ondermijning in de tien Groninger gemeenten. De onderzoeken beschrijven dat de optelsom van situationele, sociale en economische factoren, resulteert in grootschalige criminele kansen in de provincie Groningen. In reactie op de alarmerende conclusies van beide rapporten hebben de tien Groninger gemeenten, samen met partnerorganisaties zoals de provincie, waterschappen en het RIEC, de handen ineengeslagen en is een regionale aanpak van ondermijning langs vier sporen gestart.

Eén van deze sporen (spoor 2) is het formeren van een regionaal werkend, flexibel inzetbaar interventie team dat in de tien Groninger gemeenten op basis van bestuursrecht controles gaat uitvoeren. Bijvoorbeeld controle op naleving van de APV, Omgevingswet en Afvalstoffenverordening. Deze controles hebben enerzijds een handhavende en repressieve doelstelling en anderzijds een preventief karakter. Tegen overtreding van vergunningsvoorschriften en de wet zal repressief worden opgetreden. Door als overheid zichtbaar aanwezig te zijn en toezicht te houden op het naleven van de regels, gaat er ook een preventieve werking uit van de inzet van het RIT bij de aanpak van ondermijning. De inzet van het RIT heeft zodoende ook een ontmoedigend effect op de georganiseerde criminaliteit.

Regionaal interventie team

Op dit moment wordt het RIT samengesteld, opgeleid en gereed gemaakt om vanaf maart 2025 operationeel ingezet te worden. Het RIT bestaat uit een coördinator, ondersteuner en toezichthouders van de tien gemeenten. Elke gemeente levert één (vaste) toezichthouder ten behoeve van het interventieteam dat regionaal en flexibel inzetbaar is voor circa 200 uur op jaarbasis. Gesprekken met de provincie Groningen over levering van 200 uur toezichthoudende capaciteit per jaar ten behoeve van het RIT zijn momenteel gaande. Uit ervaring met eerdere bestuurlijke controles blijkt dat het RIT mede ingezet gaat worden voor controles waarbij de deskundigheid en expertise van de ODG gewenst is, daar ondermijnende criminaliteit ook plaatsvindt binnen de milieuthema's die de ODG onderzoekt. De ODG is daarmee een belangrijke en onmisbare schakel in de bestrijding van ondermijning.

Effectiviteit

Daar waar de onderzoeksthema's van de ODG en het RIT elkaar raken, ontstaat een win-win situatie, en kan er gezamenlijk worden opgetreden. Door samen te werken hebben we niet alleen meer slagkracht in het bestrijden van ondermijning, maar het levert ook winst op in termen van capaciteit, efficiency en kosten. Met onze inzet hopen en verwachten we meer aan de voorkant van de problematiek te komen, zodat aan de achterkant minder capaciteit ingezet hoeft te worden voor repressie. De werkwijze, opbrengst en meerwaarde van de samenwerking tussen de ODG en het RIT zal gaandeweg geëvalueerd worden, waarbij er gekeken kan worden naar een eventuele structurele samenwerking en het labelen van capaciteit.

Verzoek

Namens de burgemeesters van de tien Groninger gemeenten verzoek ik de ODG om, vanuit eigen financiële draagkracht, 200 uur op jaarbasis aan capaciteit beschikbaar te stellen ten behoeve van het RIT en een bijdrage te leveren aan de regionale aanpak van ondermijning in de provincie Groningen. De wijze waarop de beschikbaar gestelde capaciteit zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet kan worden, kunnen we in nadere gesprekken verder uitwerken.

Hoogachtend,

Namens de Groninger burgemeesters,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'K' followed by a long, horizontal, wavy line.

Klaas Sloots

Burgemeester Stadskanaal

Portefeuillehouder regionale aanpak ondermijning